

Ministerstvo ŽP nevyužilo poskytnutý čas a senátní výbor nechválil elektronovelu zákona o odpadech

Senátní Výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí se dnes, po necelém týdnu, opět vrátil k tisku 320 – elektronovela zákona o odpadech. Již minulý týden senátoři konstatovali, že „elektronovela“ není implementací směrnice EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2012/19/EU, o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ), tak jak ji MŽP představilo v Poslanecké sněmovně i Senátu, ale jde podstatně dál.

Senátní výbor proto jednání přerušil a dal tak ministerstvu životního prostředí prostor k důkladnému vysvětlení. Ministerstvo senátorům poskytlo doplňující podklady, ale to nestačilo.

Výbor dnes, po široké diskusi a po vystoupeních zástupců z řad asociací výrobců a svazů zpracovatelů, návrh zákona neodsouhlasil. Zjednodušeně lze říci, že senátorům se nelíbí stávající zákon o odpadech, ani jeho navržená novela. Skutečností je, že senátoři návrh zákona ale ani nezamítli. Zákon proto, pokud jej nebude vetovat ani prezident, vstoupí v platnost v navrženém znění.

Pro MŽP byl ale vyslán jasný signál, že špatné novely špatných zákonů senátoři napříště nepodpoří.

Ministerstvo tak musí, v souladu s prohlášením ministra Brabce, připravit do září věcné návrhy dvou zákonů – zákona o odpadech a zákona o zpětných odběrech (o výrobcích s ukončenou životností, na něž se vztahuje zpětný odběr). Z naší zkušenosti víme, že při přípravě této elektronovely MŽP nevezalo v potas odborné připomínky oborových svazů a asociací. Ministerstvo se ale bude muset vypořádat s řadou vítek nejen od odborné veřejnosti. Opakovaně vyjádřil svůj nesouhlas s navrženou novelou i Úřad pro ochranu hospodářské soutěže a opakovaně upozornil na přílišnou regulaci oblasti ve prospěch tzv. kolektivních systémů. Kolektivní systémy jsou subjekty, které byly založeny některými (velkými) výrobci a dovozci elektrozařízení, aby za ně plnili povinnosti týkající se zpětného odběru. Klienty kolektivních systémů se pak museli, na základě zákonem stanovené povinnosti, stát všechny subjekty, které v ČR vyrábí či do ČR dováží elektrozařízení určené pro domácnosti, aby se tak podíleli společně na zajištění financování tzv. historických elektrozařízení. Prováděcí vyhláška k zákonu o odpadech pak stanovila, že pro každou skupinu elektrozařízení bude určen jeden kolektivní systém, který bude odpovídat za financování zpětných odběrů a za financování zpracování elektroodpadu z nich. Rozhodnutí MŽP o určení odpovědnosti vybraných kolektivních systémů byla několikrát soudně napadena a vytvořila se velmi nepřehledná situace. Přehled kolektivních systémů najdete na adrese: [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/kolektivni_systemy_oeez/\\$FILE/OODP-kontakty_kol_systemy-20140224.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/kolektivni_systemy_oeez/$FILE/OODP-kontakty_kol_systemy-20140224.pdf) . V posledním sloupci je uvedena odpovědnost určených KS za správu příspěvku za historická elektrozařízení. A právě neprůhlednost finančních toků a neschopnost státu kontrolovat zákonem zaručené příjmy kolektivních systémů, dlouhodobě kritizuje Nadační fond proti korupci. Ten se rovněž obrátil na senátory v souvislosti s projednáváním elektronovely zákona o odpadech.

Novela pomůže, bohužel, posílit stabilizaci kolektivních systémů. Ministerstvu se tak opět zúžil manévrovací prostor, aby upravilo v novém zákoně postavení kolektivních systémů. Vedení ministerstva deklaruje, že chce vše zprůhlednit a dostat alespoň na úroveň obalových autorizovaných společností (dosud monopolní EKOKOM, a.s.). Pracovní skupina, ve které máme zastoupení, by se dle sdělení náměstkyně ministra Peštové, měla sejít do 14 ti dnů. Z pohledu SPDS je to opět na poslední chvíli, pokud má být věcný záměr zákonů ve vládě již září.